

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA - 18 de maig de 2009

Mor als 88 anys l'escriptor i poeta uruguaià Mario Benedetti

1. • **Patia una malaltia intestinal crònica i diverses vegades va ser hospitalitzat**
2. • **Estava amb la seva família al seu domicili de Montevideo**

Imatge del 2005 de Mario Benedetti. Foto: ARXIU / AP / MARCELO CASACUBERTA

Se n'ha anat sense fer cap estrèpit, que era una cosa que l'horrortzava. L'escriptor i poeta uruguaià Mario Benedetti va morir ahir a Montevideo a l'edat de 88 anys i deixa òrfenes les lletres llatinoamericanes. La notícia es va conèixer cap a mitjanit. Benedetti, que arrossegava una malaltia intestinal crònica, estava al seu domicili de la capital uruguaiana, segons van explicar els seus familiars. Va estar ingressat quatre vegades l'any passat a causade diversos problemes físics. "No vull ser classificat com un vellet octogenari. No vull saber res més de celebracions" solia dir a propòsit de la seva fràgil salut l'autor de Montevideanos (1959), La tregua (1960), Gracias por el fuego (1965) i Andamios (1996), entre moltes altres obres en què va reflectir la seva mirada crítica d'esquerres, una veu valenta que el portaria a l'exili i a ser, fins als seus últims dies, un ferm detractor de la política exterior dels Estats Units.

«La literatura, ja no la uruguaiana, sinó la de parla hispana i la de tot el món perd una figura de primer nivell, i jo perdo el meu germà», va assegurar el també escriptor uruguaià Mauricio Rosencof, director de Cultura de la Intendència de Montevideo. "Se'ns en va una figura que va regalar talent i dignitat».

Benedetti va ser autor de més de 80 llibres de poesia, novel·les, contes i assajos, així com de guions de cine. Va ser guardonat amb el premi Reina Sofia de poesia iberoamericana (1999), el Premi Iberoamericà José Martí (2001) i el Premi Internacional Menéndez Pelayo (2005).

Durant molts anys, Benedetti va repartir el temps entre les seves residències de l'Uruguai i Espanya, atenent les seves múltiples obligacions i nombrosos compromisos. Després de la mort de la seva dona i companya Luz López, el 13 d'abril del 2006, Benedetti es va traslladar definitivament a la seva residència a Montevideo, Uruguai. I amb motiu d'aquest trasllat, va donar part de la seva biblioteca personal al Centre d'Estudis Iberoamericans Mario Benedetti de la Universidad d'Alacant.

Serrat:: "Benedetti era un home en el millor sentit de la paraula"

Joan Manuel Serrat ha declarat avui que el seu "amic" Mario Benedetti era, "com diria Machado, un home en el millor sentit de la paraula, un home bo".

Serrat, que va posar música als poemes de Benedetti el 1985 en el disc *El sur también existe*, ha recordat que aquell àlbum va aparèixer, "després de les repressions dels anys 70", en un moment "en què el sud començava a rebel·lar-se contra el nord després d'haver patit molt", per arribar a l'actual Amèrica llatina on "no manen ni els exèrcits ni els EUA".

Benedetti, en aquell moment, ja era "molt conegut", i Serrat després dels concerts rebia nombrosos llibres de l'uruguaià quan "encara es regalaven llibres després dels concerts".

"Sempre quedaran les seves poesies"

El compositor ha esmentat l'immens llegat que ha deixat Benedetti a tot Amèrica llatina: "Ideals de llibertat, justícia i solidaritat".

"Montevideo no serà el mateix sense ell", ha admès. "Ens deixa amb el cor una mica més escrostonat", però "Benedetti no ens deixarà mai, sempre quedaran les seves poesies".

Alguns dels poemes més coneguts de Benedetti

HASTA MAÑANA

Voy a cerrar los ojos en voz baja
voy a meterme a tientas en el sueño.
En este instante el odio no trabaja
para la muerte que es su pobre dueño
la voluntad suspende su latido
y yo me siento lejos, tan pequeño
que a Dios invoco, pero no le pido
nada, con tal de compartir apenas
este universo que hemos conseguido
por las malas y a veces por las buenas.
¿Por qué el mundo soñado no es el mismo
que este mundo de muerte a manos llenas?
Mi pesadilla es siempre el optimismo:
me duermo débil, sueño que soy fuerte,
pero el futuro aguarda. Es un abismo.
No me lo digan cuando me despierte.

Foto : DANIEL MORDZINSKI

VICEVERSA

Tengo miedo de verte
necesidad de verte
esperanza de verte
desazones de verte.
Tengo ganas de hallarte
preocupación de hallarte
certidumbre de hallarte
pobres dudas de hallarte.
Tengo urgencia de oírte
alegría de oírte
buena suerte de oírte
y temores de oírte.
o sea,
resumiendo
estoy jodido
y radiante
quizá más lo primero
que lo segundo
y también
viceversa.

YO NO TE PIDO

Yo no te pido que me bajas
una estrella azul
sólo te pido que mi espacio
llenen con tu luz.

Yo no te pido que me firmes
diez papeles grises para amar
sólo te pido que tú quieras
las palomas que suelo mirar.

De lo pasado no lo voy a negar
el futuro algún día llegará
y del presente qué le importa a la
gente
si es que siempre van a hablar.

Sigue llenando este minuto
de razones para respirar
no me complazcas no te niegues
no hables por hablar.

Yo no te pido que me bajas
una estrella azul
sólo te pido que mi espacio
llenen con tu luz.

AMOR DE TARDE

Es una lástima que no estés conmigo
cuando miro el reloj y son las cuatro
y acabo la planilla y pienso diez minutos
y estiro las piernas como todas las tardes
y hago así con los hombros para aflojar la espalda
y me doblo los dedos y les saco mentiras.

Es una lástima que no estés conmigo
cuando miro el reloj y son las cinco
y soy una manija que calcula intereses
o dos manos que saltan sobre cuarenta teclas
o un oído que escucha como ladra el teléfono
o un tipo que hace números y les saca verdades.

Es una lástima que no estés conmigo
cuando miro el reloj y son las seis.
Podrías acercarte de sorpresa
y decirme "¿Qué tal?" y quedaríamos
yo con la mancha roja de tus labios
tú con el tizne azul de mi carbónico.

